

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету харчових технологій та
управління якістю продукції АПК
д. т. н., проф. Баль-Прилипко Л.В.

“ 28 ” 05 2022 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри філософії та м
міжнародної комунікації

Протокол № 9 від 04.05.2022 р.

В.о. завідувача кафедри
доц. Культенко В.П.

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Харчові технології»
к.т.н, доц., Савченко О.А.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕЛІГІЄЗНАВСТВО

Галузь знань: 18 Виробництво та технології

Спеціальність: 181 «Харчові технології»

Кваліфікація: бакалавр з харчових технологій

Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК

Розробник: професор кафедри філософії та міжнародної комунікації,
д. філос. н. Шкіль С.О.

**Опис навчальної дисципліни
«Релігієзнавство»**

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	
Освітній ступінь	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	18 «Виробництво та технології»
Спеціальність	181 «Харчові технології»
Кваліфікація	Бакалавр з харчових технологій
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	2
Форма контролю	Іспит
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання	
	денна форма навчання
Рік підготовки	2
Семестр	4
Лекційні заняття	15 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.
Самостійна робота	60 год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	1 год.
самостійної роботи студента	2 год.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є формування системи знань про релігійні феномени, закони і механізми виникнення і функціонування релігії, її основні типи і форми.

Завданням курсу є вивчення структури релігієзнавства, його понятійного апарату, основних етапів розвитку релігії та релігієзнавства; засвоєння імен засновників релігійних систем, відомих богословів, релігієзнавців, основного змісту священних писань; набуття вміння застосовувати здобуті знання для аналізу різноманітних суспільних явищ та в ситуаціях світоглядного вибору.

Предметом релігієзнавства є з'ясування суті, змісту та історії виникнення і становлення релігії як духовного феномену, її окремих віросповідних форм, ролі релігії та церкви в житті людини і суспільства.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- дати певний обсяг знань стосовно релігії взагалі та загально охарактеризувати ті окремі релігії, як особливо впливами на цивілізаційну еволюцію людства;
- показати місце та роль релігії в системі культурних цінностей, в становленні державності та суспільних форм;
- простежити релігійну ситуацію в минулому та сучасному з означенням тенденцій і перспектив її розвитку;
- розкрити проблему свободи совісті та віросповідання в теоретичному і практичному вирішенні;
- окреслити зв'язок релігії з іншими сферами життя суспільства;
- сприяти формуванню релігійно розвинених людей, виробленню у молоді високих духовних запитів.

У результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- закономірності виникнення, розвитку й функціонування релігії;
- основні компоненти, історичні різновиди релігій та їх специфічні особливості;
- взаємозв'язок і взаємодію релігії з міфологією, філософією, наукою;
- особливості сучасних світових, національних, нетрадиційних релігійних напрямків;
- особливості релігійної культури України, сучасне становище релігійного життя в Україні;
- основні положення українського законодавства про свободу совісті та релігійні організації.

У результаті вивчення курсу студент повинен вміти:

- формувати власну позицію щодо сакральної духовності, світової та національної духовної культури, їх цінностей;
- розрізняти особливості конфесійної діяльності релігійних організацій;
- дотримуватися вимог українського законодавства про свободу совісті та релігійні організації;
- підтримувати заходи, спрямовані на відродження української духовної культури;
- сприяти діалогу й співробітництву віруючих і невіруючих в інтересах зміцнення української державності, розвитку національної культури.

Набуття компетентностей:

Відповідно до ОП «Харчові технології» навчальна дисципліна забезпечує формування ряду **загальних:**

- ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК 5. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 6. Здатністю оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.
- ЗК 8. Здатність працювати автономно.
- ЗК 13. Здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав свобод людини та громадянина в Україні.
- ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для забезпечення здорового способу життя

➤ та фахових компетентностей:

- СК8. Здатність проводити дослідження в умовах спеціалізованих лабораторій для вирішення прикладних задач.
- СК11. Здатність розробляти та впроваджувати ефективні методи організації праці, нести відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.
- СК12. Здатність формувати комунікаційну стратегію в галузі харчових технологій, вести професійну дискусію.
- СК13. Здатність підвищувати ефективність виробництва, впроваджувати сучасні системи

➤ Програмні результати навчання:

- ПРН2. Виявляти творчу ініціативу та підвищувати свій професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.
- ПРН18. Мати базові навички проведення теоретичних та/або експериментальних наукових досліджень, що виконуються індивідуально та/або у складі наукової групи.
- ПРН19. Підвищувати ефективність роботи шляхом поєднання самостійної та командної роботи.
- ПРН21. Вміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу з метою донесення ідей, проблем, рішень і власного досвіду у сфері харчових технологій.
- ПРН26. Формувати і відстоювати власну світоглядну та громадську позицію, діяти соціально відповідально та свідомо.
- ПРН27. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства, вести здоровий спосіб життя

**2. Програма та структура навчальної дисципліни
«РЕЛІГІЄЗНАВСТВО»
для повного терміну денної форми навчання**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	всього	у тому числі			всього	у тому числі		
		лекції	практ	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1.								
Тема 1. Релігієзнавство як наука та навчальна дисципліна.	10	2	2	6	1	1		
Тема 2. Релігія як предмет філософського вивчення.	4			4	2	1	1	
Тема 3. Первісні форми вірувань.	6	1	1	4	1		1	
Тема 4. Національні релігії	10	2	2	6				
Разом за змістовим модулем 1	30	5	5	20	4	2	2	
Змістовий модуль 2.								
Тема 5. Буддизм: історія і сучасність.	10	2	2	6	2	1	1	
Тема 6. Християнство: витоки, віровчення, еволюція	12	2	2	8	1		1	
Тема 7. Православ'я, католицизм, протестантизм.	10	2	2	6	1	1		
Тема 8. Іслам.	10	2	2	6	1		1	
Тема 9. Сучасні нетрадиційні релігії	6			6	1	1		
Тема 10. Релігія і церква в сучасній Україні.	12	2	2	8	2	1	1	
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10	40	8	4	4	
Всього годин	90	15	15	60	8	8	8	

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Релігієзнавство як наука та навчальна дисципліна.	2
2	Релігія як предмет філософського вивчення.	1
3	Первісні форми вірувань.	1
4	Національні релігії.	2
5	Буддизм: історія і сучасність.	1
6	Християнство: витоки, віровчення, еволюція	2
7	Православ'я, католицизм, протестантизм.	2
8	Іслам.	2
9	Сучасні нетрадиційні релігії	1
10	Релігія і церква в сучасній Україні.	1
	Разом	15

4. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Функції та роль релігії в суспільстві.
2. Місце релігії в історії і культурі людства.
3. Основні типи релігійно-філософського світогляду: політеїзм, монотеїзм, пантеїзм, деїзм.
4. Класифікація релігій.
5. Уявлення про Бога як основа релігійних вірувань.
6. Первісні форми вірувань.
7. Релігія давніх цивілізацій.
8. Загальні риси національних релігій.
9. Дохристиянські вірування прадавніх слов'ян.
10. Релігії народів Індії: індуїзм, джайнізм.
11. Основні поняття і засади індуїзму; карма і сансара.
12. Конфуціанство і даосизм.
13. Іудаїзм як перша монотеїстична релігія.
14. Священні книги іудаїзму. Тора. Талмуд.
15. Буддизм як перша світова релігія.
16. Основні напрями буддизму.
17. Буддизм: легенда про життя засновника буддизму та “чотири благородні істини”.
18. Соціально-економічні та історичні умови виникнення християнства.
19. Біблія як Святе Письмо та історично-літературна пам'ятка.
20. Біблія – основа християнського світогляду. 10 заповідей та Нагорна проповідь.
21. Основи християнського віровчення і культу.

22. Основні етапи історії християнської церкви.
23. Православні свята і таїнства.
24. Католицизм: загальна характеристика.
25. Історія виникнення і загальні засади протестантизму.
26. Організаційні, культові та догматичні особливості протестантських церков.
27. Загальна характеристика основних напрямків протестантизму в Україні.
28. Структура Біблії.
29. Основні ідеї Старого та Нового заповіту.
30. Основні православні свята. Таїнства та обряди в православ'ї.
31. Греко-католицька церква в Україні.
32. Православ'я в сучасній Україні. Надання томосу про автокефалію ПЦУ.
33. Історія виникнення і розповсюдження ісламу.
34. Коран - священна книга мусульман.
35. Сучасна релігійна ситуація в Україні

5. Приклади комплектів тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС: Бакалавр Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК	Кафедра філософії та міжнародної комунікації 2021-2022 навч. рік	БІЛЕТ № 1 з дисципліни Релігієзнавство	Затверджую Зав. кафедри філософії та міжнародної комунікації В.П. Культенко
Практичні завдання (максимальна оцінка 10 балів за відповідь на кожне запитання)			
1. Мета і завдання курсу «Релігієзнавство».			
2. Особливості буддистського віровчення і культу.			
Тестові завдання (максимальна оцінка 10 балів за відповіді на тестові завдання)			
1. Приналежність до будь-якої церкви, релігійної організації, яка має своє віровчення, культову практику та організаційну структуру– це ... (у бланку відповідей впишіть правильну відповідь одним словом)			
2.	Назвіть історичну форму світогляду, з якого виростає світогляд релігійний:		
1	філософський		
2	науковий		
3	релігійний		
4	міфологічний		
3. Що входить до елементів структури релігії?			
1. комплекс обрядів, які пов'язані й релігійною вірою;			
2. релігійні почуття і переживання;			
3. релігійна свідомість, культ, організації;			
4. релігійні уявлення, настрої, дії, організація.			
4. Яка первісна форма релігії проголошує віру в існування духів та душі?			
5. Що означає «хадж» в культі ісламу?			
1. Податок на користь бідних			
2. Паломництво до Мекки та Медини			
3. Місяць священного посту			
4. Одна з течій ісламу			
6. Специфіку конфуціанства як культурно-філософської системи зумовлює ідея:			
1. досягнення внутрішньої свободи шляхом розчинення у природі;			
2. усвідомлення людиною особистої свободи;			
3. підкорення людини системі соціальних і моральних норм;			
4.-внутрішнє прийняття всіх проявів буття.			

7. Яке з таїнств присутнє у всіх напрямх християнства:
1. причастя;
2. хрещення;
3. священство;
4. шлюб
8. Хто з визначних діячів був ідеологом протестантизму:
1. Нікон;
2. Абельяр;
3. Лютер;
4. Оріген.
9. Головне святилище ісламу, будівля в центрі Священної Мечеті (аль-Масжид аль-Харам) у Мецці- це....
10. Яка з релігій найпоширеніша у світі?
1.християнство
2. іслам
3.буддизм
4. індуїзм

6. Методи навчання

Методи набуття нових знань, формування вмінь та навичок, закріплення, перевірки.

Словесні – пояснення, лекція, бесіда, дискусія, полеміка.

Практичні – навчальні вправи, практичні роботи, конференції, проведення семінарських занять під керівництвом викладача, презентації.

7. Форми контролю

Попередній контроль – опитування

Поточний контроль - опитування

Тематичний контроль – написання тематичних тестових та модульних контрольних робіт

Підсумковий контроль - екзамен

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання студента відбувається згідно з положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 27.12.2019 р. протокол № 5.

Оцінка національна	Визначення оцінки ЄКТС	Рейтинг студента, бали
Відмінно	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 - 100
	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74 - 89
Задовільно	ЗАДОВІЛЬНО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 - 73
Незадовільно	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку) необхідна серйозна подальша робота	01 - 59

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **Рдис**(до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **Рнр**(до 70 балів): **Рдис = Рнр + Rat***

9. Методичне забезпечення

1. Савицька І.М. Культенко В.П. Супрун А.Г. Релігієзнавство. Навчально-методичний посібник для студентів денної форми навчання // Ніжин: Видавець ПП «Лисенко», Савицька І.М., 9 друк. арк. – 2015 р.

10. Рекомендована література

➤ Основна

1. Гурська Л. І. Релігієзнавство. 2-ге вид. перероб. та доповн.[Текст]: Навч. посіб. / Л. І. Гурська. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 172 с.
2. Гнот С. Релігієзнавство : навч. посіб. / Соломія Гнот. – Львів : ЛДУФК, 2011. – 164 с.
3. Калінін Ю. А. Релігієзнавство : підручник / Ю. А. Калінін, Є. А. Харьковщенко. – Вид. 6-е. – Київ : Наукова думка, 2002. – 250 с.
4. Лубський В. І. Релігієзнавство : підручник / В. І. Лубський, В. І. Теремко, М. В. Лубська. – Київ : Академвидав, 2005. – 431 с.
5. Навчально-методичний посібник до вивчення курсу «Релігієзнавство» / І.В. Шаталович. – Дніпро, 2016. – 42 с.
6. Релігієзнавство: історія та теорія релігії : підручник / [О.М.Єременко, та ін.] ; за заг. ред. О.М.Єременка, О.О. Смоліной. – Северодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даня, 2017. – 268 с.
7. Релігієзнавство: Навчальний посібник. 2-ге вид. / За ред. Мозгового Л. І., Бучми О. В. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 264 с.
8. Релігієзнавство: Підручник / За ред. О.П.Сидоренка. – К.: Знання, 2007. – 468 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
9. Релігієзнавство : навч. посіб. для дистанційного навч. / А. М. Колодний, Т. А. Ніколаюк. – Київ : Україна, 2003. – 269 с.
- 10.Смольков О. А. Релігієзнавство : навч. посіб. / О. А. Смольков, Ю. Л. Дещинський. – Вид. 2-е, стер. – Львів : Магнолія Плюс, 2006. – 230 с
- 11.Степовик Д. Релігії світу. – К., 2003.
- 12.Черній А.М., Лахно А.І. Релігієзнавство: Навч. посібник. – К., Вид-во Європ. ун-ту 2002. – 288с.
- 13.Черній А. М. Релігієзнавство : навч. посіб. / А. М. Черній. –Київ : Академвидав, 2005. – 352 с.Ходькова Л.П. Релігієзнавство. – Львів, 2005. – 306с.

➤ Допоміжна

1. Избр. сутры китайского буддизма: [Сб. переводов] / Предисл. Е. А. Торчинов. - СПб., 2000.
2. Религии Китая: Хрестоматия / Ред.-сост. Е. А. Торчинов. - СПб., 2001.
3. Менъ Александр. История религии В 2-х кн. 1-я: В поисках Пути, Истины и Жизни: Учебное пособие. – М.: Изд. группа “ФОРУМ-ИНФРА-М”, 2000. – 216 с.

4. Рибалкін В.С. Коран // Енциклопедія сучасної України : у 30 т / ред. кол. І. М. Дзюба [та ін.] ; НАН України, НТШ, Координаційне бюро енциклопедії сучасної України НАН України. — К., 2003.
5. СиленкоЛ. Святе вчення Пророка й Учителя Лева Силен ко: РУН-Віра: Нове духовне народження, - К., 2005.

➤ Інформаційні ресурси

1. <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=6>
2. Біблія [Електронний ресурс].— Режим доступу: <http://thales2002.narod.ru/tytbib.html>
3. Мага Віра [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://thales2002.narod.ru/mvtyt.html>
4. Липинський В. Релігія і церква в історії України / В. Липинський.- Філадельфія – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://diasporiana.org.ua>
5. Релігієзнавство. Черній А. М. Посібник.- Київ: Академвидав, 2003 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.ebk.net.ua/Book/religia/03.htm>